БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряt-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 25 (7055)
ЯНВАРИИН 30
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Барилгын модо, шулууе ехээр бэлэдхэжэ абая

Манай колхозуудай таряанажал ба малажалынь жэлһээ жэлдэ хүгжэжэ, таряа талха ехээр тарижа ургуулдаг, ашаг шэмэ ехээр үгэдэг һайн үүлтэрэй мал үсхэбэрилдэг боложо байна. Таряанажалай ба малажалай ашаг шэмын ехэ болохо бүри колхозно таряашадай, хүдөөгэй механизаторнуудай олзо доходынь ехэ боложо, тэдэнэй культурна эрилтэнь ургана.

Тиимын тула эрид хурдаар урган дэбжэжэ байгаа таряанажалда амбаарнууд болон кладовойтой, хамтын байра, столово болон улаан булантай һайн гэгшын полевой стануд, механизированнэ ток гэхэ мэтэ барилганууд хэрэгтэй ха юм. Бидэнэр һү ехэтэй үнеэдые, нарин, нарибтар ноохотой хонидые олоорнь үсхэбэрилхэ гээ һаа, тэдээниие типовой ба дулаан байрануудаар хангаха ёһотойбди. Тиигэбэл ниитымнай адуу мал зохид һайн байрада байхаһаа гадна, тиимэ байрануудтай болоходонь, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха: тэжээл буйлуулдаг кухни, тэндээ кормозапарник, концентрат бутаруулдаг машина гэхэ мэтые табиха, дүүжэн харгы татаха, автоматическа уһалуури табиха, тиимэһээ малдаа тэжээлыень буйлуулжа эдюулхэ; малай байрануудта электричество оруулха, тиимэһээ—үнеэдээ электроһаалгын агрегадаар һаалха, хонидоо электрохайшалалгын агрегадаар хайшалха аргатай болообди. Типовой һайн байрагүйгөөр эдэ мэтые хэхын аргагүй. Теэд, һайн һайн байрануудые баряад, механизаци ба электрификаци гээшэ үргэнөөр хэрэглээд байхада, малшадай ажалынь тон ехээр хүнгэрхэ болоно. Гансашье малажал ба таряанажал дээрэ бэшэ, мүн ондоо тээшье барилганууды хэхэ хэрэгтэй: колхозуудай мастерской, тээрмэ, хирпиисын завод, гараж, электростанци гэхэ мэтые бариха шухала. Гадна, культурна барилганууды: клубуудые, улаан булангууд болон культбазануудые, стадионуудые, баннуудые бариха, колхозннгуудай гэр байрануудые заһабарилха, шэнэ гэрнүүдые бариха, үйлсэ гудамжануудта модо тариха гэхэ мэтэһээ эхилээд тоо томшоггүй олон хүдэлмэринүүдые нэрлэн хэлэжэ болохо байна.

Партиин областной Комитет, республикын Министрнүүдэй Совет, мүн Верховно Соведшье хүдөөдэхи ажахын болон культурна барилганууддта анхаралаа тон ехээр хандуулдаг, хүдөөдэхи барилганууд тухай асуудалаар хэдэ хэдэн тогтоолнуудые гаргаһан байна. Жэшээлхэдэ, барилгын һара үнгэргэхэ тухай, шулуугаар барилга хэхэ дүй дүршэлые колхозуудай дунда дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй обкомой тогтоол, хүдөө тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо тухай БМАССР-эй Верховно Соведэй сессиин тогтоол гэхэ мэтэшэлэн. Эдэ тогтоолнуудые дүүргэлтэ болгон, партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд, колхозууд ба МТС-үүд бага бэшэ хүдэлмэри хэһэн: колхознигуудта олон гэрнүүдые бариһан ба заһабарилһан, малажалай олон байрануудые барижа дүүргэһэншье, эхилһэншье байна. Мүнөө үбэл урда урдынхиһаа һураггүй эмхитэйгээр барилгын материалнууд (модо, шулуу) бэлэдхэгдэжэ байна. Гэхэтэй хамта, юрэнхы дээрээ барилгын хүдэлмэри, барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Энэ талаар колхозуудай ба МТС-үүдэй арга боломжо хүсэдөөр үшөөл хэрэглэгдэнэгүй.

Барилгын материалнууд мүнөө үбэлэй үедэ республикын аймагуудта бүхыдэнь шахуу бэлэдхэгдэжэ байна. Илангаяа, Байкало-Кударын, Бичурын, Заиграйн аймагай колхозуудта барилгын модо бэлэдхэл һайнаар ябуулагдажа байна. Теэд, диилэнхи аймагуудта (Сэлэнгын, Зэдын, Хэжэнгын, Хориин ба бусад) энэ хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Гэхэтэй хамта, эгээл эдэ аймагууд хадаа малажал ехэтэй, тиимэһээ малай ба бусад байрануудые олоор бариха ёһотой аймагууд мүн байха юм. Гэбэшье, тус аймагуудай партийна ба советскэ органууд дурсагдагша хүдэлмэриие габшагай һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ колхозууд ба МТС-үүдтэхи бүхы хүсэнүүдые, арга боломжонуудые элсүүлжэ шадаагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Зэдын аймагые абажа үзэе. Эндэ барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ тухай яһала хөөрэлдөөн болодог, гоё гоё үгэнүүд трибуна дээрэһээшье, миниишье — эндэ тэндэ хэлэгдэдэг, тогтоолнууд ба захиралтануудшье гаргагдадаг. Теэд, эдэ бүхы тогтоолнууд ба аман мэдүүлгэнүүд һүүлээрнь эмхидхэлэй бодото ажалаар дэмжэгдэдэггүй дээрэһээ хангалтатай һайн үрэ үгөөдүй. Эндэхи олон колхозууд түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор хүдэлмэришэдые ба мори унаа ойдо гаргаагүй. Теэд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэхээ ойдо гараһан хүнүүдэйнгээ хэрээр ажаллажа байһыень мууса шалгадаг, тэдэниие дулаан хубсаһа, эдеэ хоол, һүхэ, хюрөө гэхэ мэтээр хүсэд хангахын тула хэмжээ ябадаггүй байна. Эндэхи МТС-үүд (Цагаан-Усанай ба Үшөөтэйн) барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ тон эдэбхигүйгөөр хабаадалсана. МТС-үүдэй зүгһөө хүсэ ехэтэ бригаданууд модо бэлэдхэлдэ гаргагдаагүй. Эдэ бүгэдын шалтагаанаар мүнөө Зэдын аймаг гээгдэгшэдэй тоодо ябажа байнхай.

Мүнөө үедэ барилгын материалнуудай бэлэдхэлые илангаяа эршэмтэйгээр ба түргэнөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ябуулха хэрэгтэй. Эгээл үбэлэй саг (февраль-март) энэ ажалые ябуулхада тон таарамжатай һаранууд болоно: мүнөө холо ойдо бэлэдхэгдэһэн модые саһан харгыгаар булахаагааршье, шаргаааршье шэрэжэ барилгын хэгдэхэ газарнуудта асарха гү, ядахын сагта —дүтэлүүлхэ тон зохистой арга боломжо бии юм. Харин, отолһон модоёо үбэл саһан харгыгаар шэрэжэ оруулаагүй һаа, энэ зохистой арга боломжо колхозуудай гарһаа алдагдаха байна, тиихэдэнь гансал автомашинаар модо шэрэхэ баатай бологдохо, теэд зарим газартань автомашинааршье ошохын аргагүй байха юм. Эдэ бүгэдые хараадаа ябажа барилгын модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ хүдэлмэриин темпые эрид хурдадхаха шухала. Гадна, барилгын шулуу бэлэдхэхэ хүдэлмэриие баһал шангадхаха хэрэгтэй. Шулуу бэлэдхэлые зарим аймагуудта оройдоошье тоонгүй. Теэд, нёдондо Кударын ба бусад зарим аймагуудай колхозуудта шулуугаар али зэргын һайн, бата бэхи, хүнгэн химда байрануудые, яһала бэлээр бариһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Мүнөө барилгын материалнуудые бэлэдхэлэй ябасые эрид хурдадхахын тулада колхозуудай правленинүүд болон МТС-үүдэй дирекцинүүд доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые һайса тооложо үзөөд, мал ажалһаа ба тарилгада бэлэдхэлһээ, мори унаае дурсагдагша ажалда эрид зорилготойгоор элсүүлэн табиха ёһотой.

Тэрэнэй хажуугаар городуудай ба аймагуудай промышленна предприятинууд хадаа модо, шулуу бэлэдхэхэ хэрэгтэнь колхозуудта шефскэ туһаламжа шангадхаха, хүнүүдые, автотранспорт хүдөө гаргажа туһалха арюун уялгатай байна. Буркоопсоюз ба аймпотребсоюзууд модо бэлэдхэлшэдые юрын хюрөөгөөр дутамаггүйгөөр хангаха уялгатай.

Барилгын материалнуудые бэлэдхэлэй ябасые партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд өөһэдынгөө шанга хиналтада абажа, тэрэ хүдэлмэри дээрэ табигдаха ёһотой хүдэлмэришэд ба транспортын дүүрэн хүсэдөөр табигдаха, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха, нормоёо хүн бүхэнэй дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангаха, социалистическэ мүрысөө ба ойлгууламжын хүдэлмэри бодотоо һайнаар эмхидхэхэ уялгатай.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ

ЯРОСЛАВЛЬ. (ТАСС). Ярославска автомобильна заводой хүдэлмэришэд РСФСР-эй Верховно Соведтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ мүрысэжэ байна.

Инструментальна цехын мүлигшэд нүхэд Мелентьев, Комов гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ эрхим амжалта туйлаа. Тэдэнэр нэгэ халаан соо нормоор хараалагдаһанда орходоо 2—3 дахин олон детальнуудые мүлин гаргана. Слесарь-лекальщигууд нүхэд Грачев, Беспалов, Потапов, токарь нүхэр Виноградов, тошиилдогшо нүхэр Лыкин, мүн бусад олон хүнүүд үйлэдбэриин ехэ амжалта туйлаа.

Дизельнэ цехын хүдэлмэришэд январь һара соо түсэбһөө гадуур 2 мянган детальнуудые бүтээн гаргаха уялга абаһан юм. Тэдэнэр уялгаяа бэелүүлжэ байна.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд һунгуулиин Окружной комиссинуудаар регистрацилагдажа байна

УЛАН-УДЭ ГОРОД

Улан-Удын ажалшад городской Соведэй депутадуудта кандидадуудаар городой предприятинуудай ба эмхи зургаануудай түрүү хүнүүдые, наука ба искусствын ажал-ябуулагшадые ехэхэн баяр баясхалангай оршон байдалда дэбжүүлжэ дүүргэбэ. Городской Соведэй депутадуудта кандидадуудаар хамта дээрээ 340 хүн дэбжүүлэгдэбэ. Мүнөө һунгуулиин окружной комиссинууд дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые регистрацилжа эхилээ.

Тэдэнэй дунда областной партийна һургуулиин багша, түүхын наукануудай кандидат нүхэр **Матханов Петр Николаевич**, ВСЖД-гэй 4-дэхи отделениин туһалалгын цехын эрхим токарь нүхэр **Симцов Василий Егорович**, «Заготскот» конторын ба «Скотимпортын» базын хюрөөшэн нүхэр **Тютрин Прокопий Мануилович**, БМАССР-эй Культурын министерствын типографиин наборщик нүхэр **Коломеец Феодосия Александровна**, тус министерствын радиоинформациин таһагай диктор нүхэр **Дагбаева Дылыгма Шагдыровна**, Улан-Удын кондитерска фабрикын технорук нүхэр **Потрахин Михаил Алексеевич**, БМАССР-эй уранзураашадай Союзай правлениин түрүүлэгшэ, уранзурааша нүхэр **Павлов Георгий Ефимович**, үхибүүдэй 2-дохи больницын главна врач нүхэр **Маслова Нина Васильевна** ба бусад оролсоно.

Городской район

Улан-Удын Городской районой ажалшад райсоведэй депутадуудта кандидадуудаар районой предприятинуудай ба эмхи зургаануудай түрүүшүүлые, партийна ба советскэ [illegible] дэбжүүлэгдээд, регистрацилагдаһан кандидадуудай дунда Улан-Удын Универмагай культурна хэрэглэлэй эд товарай секциие даагша **Трифонова Степанида Кузьминична**, Гүрэнэй банкын Улан-Удын городской управлениин начальник **Мясников Михаил Яковлевич**, Улан-Удын телеграфно-телефонно конторын радиотехник **Шабалин Григорий Дмитриевич**, 10-дахи дунда һургуулиин директор **Львова Екатерина Петровна**, Горпромкомбинадай слесарно-техническэ мастерскойн механик **Устюжин Николай Степанович**, кондитерска фабрикын хүдэлмэришэн **Трифонова Мария Евсеевна**, уранзурааша **Чикотеев Георгий Акимович** болон бусад оролсоно,

Пригороднэ район

«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин коллективэй зүгһөө солото слесарь **Парамон Еремеевич Трифонов** Улан-Удын Пригороднэ районно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ. Шэгнүүр заһабарилгын заводой хэмжүүрэй приборнуудай управлениин коллективүүд тус управлениин начальник **Михаил Никитич Лаптевые** дэбжүүлһэн байгаа. Энэ нүхэр райсоведэй депутадта кандидадаар гурбадахяа дэбжүүлэгдэбэ. Мүн үнинэй советскэ хүдэлмэрилэгшэ, райсоведэй социальна тэдхэмжын таһагые даагша **Иван Ефимович Загузин** «Комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин коллективээр дэбжүүлэгдэбэ. Энэ нүхэр райсоведэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Мелькомбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад комбинадайнгаа кадрнуудай таһагай начальник **Антонина Дмитриевна Копыловае**, комбинадай шофёр **Семен Петрович Комаровые**, колбасна заводой бригадир **Лидия Ивановна Карташовае**, мяха-консервын комбинадай консервын заводой коллектив КПСС-эй Пригороднэ райкомой секретарь **Николай Петрович Щербаковые**, инфекционно больницын хүдэлмэрилэгшэд врач **Клавдия Ивановна Стрелае** дэбжүүлээ. Пригороднэ райсоведэй депутадуудта кандидадуудаар хамта 59 хүн дэбжүүлэгдээд, мүнөө регистрацилагдажа байна.

ЗЭДЫН АЙМАГ

Ажалшадай депутадуудай Зэдын аймагай Соведтэ һунгаха һунгуулиин окружной комиссинууд аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые регистрацилжа дүүргэбэ. Хамта дээрээ аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар 35 хүн дэбжүүлэгдэһэн байгаа. Тэдэнэй дунда хүдөө ажахын түрүүшүүл ба мэргэжэлтэд олон. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Пылжит Идамжапова** 18-дахи Дээдэ-Үшөөтэйн округто, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Дари Жалсанова** 16-дахи Сагаатайн округто, аймагай ветеринарна врач **Ефросинья Суняшкина** 9-дэхи Петропавловска округто баллотироваалагдахаар регистрацилагдаба.

ЯРУУНЫН АЙМАГ

Үльдиргын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Бадма Дамдинович Дамдинов**, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан нүхэр **Мыдыгма Бадиевна Чимитова**, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Герой нүхэр **Иван Максимович Трофимов**, аймагай больницын врач **Андрей Иннокентьевич Жалсараев** гэгшэд хамтадаа 35 хүн аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар регистрацилагдаба.

Сосново-Озёрско, Исингын, Гүндын нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд дэбжүүлэгдэжэ дүүрэбэ. Тэдэнэй дунда Маленковой нэрэмжэтэ колхозой эрхим һаалишан **Цымжит Намжилова**, Яруунын мяханай совхозой тракторист **Буда Очирович Нимбуев**, комбайнер **Иван Павлович Чапайкин**, загаһа барилгын бригадын бригадир **Василий Константинович Орлов** болон бусад болоно. Тэдэнэр мүнөө ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар регистрацилагдаба.

КУДАРЫН АЙМАГ

Аймагай Соведэй депутадуудта кандидадууд Окружной комиссинуу[illegible]хээ байна. Тэдэнэй дунда Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын түрүү һаалишадай нэгэн **Елена Ивановна Хлебникова**, партиин айкомой Ехэ-Кударын МТС-эй зонын секретарь **Дарма Тушинович Балдуев** болон бусад бии. Мүн Ехэ-Кударын дунда һургуулиин комсомольско эхин организациин хамтын суглаагаар ВЛКСМ-эй айкомой секретарь **Людмила Михайловна Бояршинова** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн байна. Хамнигадайн МТС-эй директор **Арсентий Константинович Пикоревский** аймсоведэй депутадта кандидадаар МТС-эйнгээ коллективэй зүгһөө дэбжүүлэгдээ.

Тэрэшэлэн МТС-эй главна зоотехник **А. М. Сыромятников**, токарь **Г. В. Максимов**, тракторист **И. Н. Спиридонов** гэгшэд Кударын сельскэ Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Аймагай болон сомоной Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар эрхим хүнүүд — колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүл, МТС-үүдэй механизаторнууд болон хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд дэбжүүлэгдэбэ. Тэдэнэй тоодо XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой эрхим һаалишан **Екатерина Михайловна Попова**, Түнхэнэй МТС-эй главна агроном **Александр Никитович Стрелков**, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Цыдып Балдынович Билдуев**, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой шубуунай фермые даагша **Татьяна Михайловна Зверева** болон бусад оролсоно.

Дэбжүүлэгдэһэн кандидадууд ажалшадай депутадуудай аймагай болон сомоной Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар регистрацилагдаба.

ТОРИИН АЙМАГ

Тус аймагай Горхоной эхин һургуулиин багша нүхэр **Зоя Филипповна Поломошнова** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар гурбадахяа дэбжүүлэгдэбэ. «Ком[illegible]» [illegible]**дия Григорьевна Петрова**, тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Петр Яковлевич Кочетов**, Бургалтайн МТС-эй тракторна бригадын солото бригадир нүхэр **Гонгор Дылыкович Машиев**, Алцагай сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Олзо Ринчинович Буянтуев** гэгшэд аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн байна. Нүхэд Петрова Машиев хоёр үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаһан юм.

Мүнөө аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые регистрацилга боложо дүүрэбэ.

Түрэл орон доторнай

Колхозой шэнэ барилганууд

ПАВЛОДАР, январиин 28. (ТАСС). Малый Березняк гэжэ хүндыдэхи нуур хулһаар ехэ баян юм. Максимо-Горьковско районой колхозууд тракторнууд, косилкануд болон волокушануудтай 7 бригадые энээ руу эльгээгээ. Тэдэ бригаданууд богонихон болзор соо 20 мянга гаран кубометр хулһа бэлдэбэ. Энэ үнэтэ материалаар колхозуудта барилга хэгдэжэ эхилбэ. Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель хулһаар клуб, байрын табан гэрнүүдые, автогараж барява. Тэрээнтэй зэргэлээшэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо үбэлэй турша соо хониной, үхэрэй, тугалай байранууд баригдаа.

Энэ жэлдэ район соо 320 байрын гэр, олон тоото малай байранууд хулһаар баригдахаар хараалагдана.

Малый Березняк гэжэ хүндыдэ хулһанай завод баригдажа эхилбэ.

Украинска ССР. Винницкэ сахарна трестын Ситковецкэ автоколонныи начальник В. Т. Пеньков автомашиные үргэхэ тракторна лопатые шэнэдхэн зохёогоо.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Т. Пеньковой шэнэдхэн зохёоһон тракторна лопатаар сахарна свёкло буулгагдажа байна. ТАСС-эй фотохронико.

Арад зондо худалдагдаха стандартна гэрнүүдые барилга

СССР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин министерство арад зондо худалдаха стандартна гэрнүүдые бүтээлгын түсэб батална.

Үйлэдбэриин даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөн министерствын предприятинуудта дэлгэржэ байна. Нелидовскэ комбинадай (Великолукска область) коллектив жэлэй дүүрэтэр худалдаа наймаанай организацинуудта хоёр комнатотой 1844 гэр эльгээхэ юм. Великолукска областьдохи Жарковско комбинат ороной городууд болон тосхонуудай ажалшадта гурбан комнатотой 1200 шахуу стандартна гэрнүүдые бүтээн гаргаха юм. Евлашевска (Пензенскэ область), Селецкэ (Брянска область), Ляминска (Молотовско область) комбинадууд, мүн Сталинградска завод олон зуун гэр бүтээн гаргаха юм.

Российска Федерациин, Украинска, Белорусска, Казахска, Узбекскэ, Киргизскэ, Таджикска, Молдавска, Грузинска мүн ороной бусад союзна республиканууддай арад зондо худалдахын тула министерствын предприятинууд 1955 ондо бүхы дээрээ 8.769 стандартна гэрнүүдые бүтээн гаргаха юм.

(ТАСС).

Овощь таригшад хабарай хүдэлмэри хэжэ эхилбэ

ЛЬВОВ, январиин 28. (ТАСС). Энэ жэлдэ Львовско областьдо ехэ дулаан үбэл боложо байна. Поли дээрэхи саһан хайлажа дүүрээ шахуу. Колхозой овощь таригшад хабарай хүдэлмэринүүдые үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо һара хахадаар урид эхилбэ. Львовско, Бродовско, Золочевскэ город шадархи зононуудай колхознигууд парнигуудтаа шорой хэжэ, овощной культурануудай үрэһэ ургуулжа эхилбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал 12 мянган парниково рама олоор табигдаа.

Түмэр бетонно зүйлнүүдые бүтээн гаргаха Сталинградска заводой барилга дээрэ

СТАЛИНГРАД. (ТАСС). Түмэр бетонно зүйлнүүдые бүтээн гаргаха Сталинградска болон Свердловско заводуудай барилгашад өөһэд хоорондоо хани халуун барисаа байгуулба. Хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые халан абалсахын, социалистическэ мүрысөөнэй договор баталхын зорилгоор һаяхан сталинградайхид Свердловск, свердловойхид Сталинград ошоо.

Сталинградска заводой барилгашад уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Богонихон болзор соо хамһабариин предприятинууд баригдаа. Тэдэнэрэй тоодо бетонно узел, механическа мастерскойнууд, модо хюрөөдэлгын цех, складай байранууд оролсоно. Найма шахуу километртэ түмэр зам табигдаһан, 15 мянга гаран квадратна метрын хэмжээтэй харгы баригдаһан байна. Фундаментнуудынь табигдаад, заводой гол барилгануудта хирпиисэ табигдажа эхилбэ. Барилгын дэргэдэ болбосон түхэлтэй посёлок байгуулагдажа байна.

Барилгашад январь һара соо шэнэ амжалта туйлаа. Олохон бригадануудынь һарынгаа даалгабари дүүргэбэ.

Шэнэ станок бүтээгдэбэ

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). Ефремовэй нэрэмжэтэ заводто шэнэ каруселльнэ станок бүтээгдэбэ. Тэрэ станогто 7 метр үргэнтэй деталь мүлижэ болохо юм.

Шэнэ станок ленинградска турбина барилгашадта зорюулагданхай. Тэрэ станогые абаашахын тула түмэр замай 23 платформо хэрэгтэй болохо байна.

Үдэшэлэн агитпунктда

Үдэшын боро хараан боложо байhан үе. Сэлмэг hүни болохо хэбэртэй. Сэнхир хүхэ огторгойдо олон мянган одо мүшэд аниб-аниб гэлдэнэ.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой центртэ ерэхэдэ абяа шэмээгүй, гансал эндэ тэндэ нохойнуудай хусаха холоhоо дуулдана. Энэ үедэ Шанаагай hунгуулиин участогай агитпункт түлэг дундаа хүдэлмэрилжэ байгаа hэн. Эндэ хүн зон олоороо суглараа. Агитпунктда ехэнхидээ залуушуул ерэжэ хүхидэг, сэнгэдэг, элдэб наада эмхидхэдэг. Тэдэнэй дунда hахал сагаан үбгэдшье, hаншаг сагаан хүгшэдшье бии.

Эндэ суглараашад колхозой правлениин ба партийна эхин организациин эрган болохо «Колхозник» гэжэ ханын газетые уншана. Агитпунктын нэгэ буланда шатараар наадаха дуратайшуул сугларжа наадана. Нүгөө зариманиинь, илангаяа залуу басагад, хүбүүд «Вальс», «Краковяк», «Полька» танцавална. Ханын захаар таарууханаар табяатай стулнууд дээрэ наhажаал болоhон үбгэд, хүгшэд үдэрэйнгөө hонинуудые хөөрэлдэн hууна.

Агитпунктын нүгөө таhалга соо уншалгын зал түхеэрэгдэнхэй. Эндэ советскэ hунгуулиин системэ тухай брошюранууд, уранhайханай литература, республиканска болон центральна газетэнүүд, элдэб журналнууд дэлгээтэй. Стол тойроод hуугшад ном, журнал уншана, зарим нэгэниинь «Кроссворд» таажа hууна.

Энэ үедэ баруун гартаа папка бариhан набтаршаг бэетэй дүшөөд гара наhанай хүн орожо ерээд, эндэ байhан хүнүүдтэй амар мэндые андалдаад, агитпунктые хүтэлбэрилэгшэ Зуфер Зенатович Мухтосипов гэгшэтэй хөөрэлдэжэ оробо. Энэ халаа Селендумын долоон жэлэй hургуулиин багша Доржи Раднаевич Дашиев байгаа hэн.

—Доржи Раднаевич, hунгагшаднай сугларжа байна. Мүнөө үдэшэ хэзээ хэзээнэйхиhээ олон сугларhан хэбэртэй. Үшөө уншалгын зал соо эды шэнээн хүн сугларанхай,—гэжэ нүхэр Мухтосипов лекци уншахаяа ерэhэн Дашиевта хандаба.

Лекциин эхилтэр үшөө 20 минута үлөө гэлсээд, нүхэд Дашиев Мухтосипов хоёр уншалгын зал соо оробо. Шанаа [illegible] агитпунктаяа дон болгожо шадаа байнаш. Агитпунктын ямаршье таhаг соо орохо доо hунгагша бүхэн зохид hайнаар, культурнаар сагаа үнгэргэхэ аргатай болоо байна. Саашадаа үшөө hайнаар хүдэлмэрилхыстнай хүсэнэб,—гээд Доржи Раднаевич агитпунктые хүтэлбэрилэгшэдэ хэлэнэ. Эдэ хоёрой хөөрэлдөөе дуулаhан бүлэг hунгагшад эдэнэрэй хажууда дүтэлэн ерээд, нэгэниинь иигэжэ хэлэбэ:

—Нүхэр Дашиев, та ехэ зүб хэлэжэ байнат. Бидэшье хододоо иимэ гоёор шэмэглэгдэhэн агитпункттай байхые хүсэнэбди. Эндэ ерэжэ сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэдөө, хойто үдэрынь ажалдаа гарахадаа бидэ шэнэ хүсэтэй болоhон шэнги байлагбди.

Үдэшэлэн 9 час болобо.

—Зай, нүхэдүүд! Лекциеэ эхилхэ сагнай ерээ,—гэжэ эндэ сугларhан hунгагшадта нүхэр Мухтосипов хандан хэлэбэ. Нэгэ хэды минутын үнгэрhэн хойно агитпункт соо абяа шэмээгүй болошобо, hунгагша бүхэн hуурияа эзэлээ. Лекци уншахаяа үгэ абаhан нүхэр Дашиев трибунын саана гараад, иигэжэ хэлэбэ:

—Ямар темээр лекци уншахаяа байhыемни таанар ханада үлгөөтэй байhан агитпунктын хүдэлмэриин түсэбhөө мэдэнэт. Тиибэ яабашье «Советскэ hунгуулиин системэ — эгээл демократическа hунгуулиин системэ мүн» гэhэн темээр лекци уншахаяа байhанаа дахин hануулнаб.

—1955 оной февралиин 27-до РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн бүхы Российска Федерациин, тэрэ тоодо манай республикын ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ hунгалта болохонь гээд, лектор саашань үргэлжэлүүлнэ:

—Болохоёо байгаа hунгалтада бэлэдхэл манай ороной арадай ажахын ба культурын бүхы hалбаринуудые дам саашадань, улам эршэмтэйгээр хүгжөөн дэбжээхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлэй оршон байдалда үнгэргэгдэжэ байна.

Хүндэ индустриие ехээр хүгжөөhэнэй үндэhэ hуури дээрэ оронойнгоо хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөн дэбжээхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө бүхы советскэ арадтаяа хамта манай колхозойшье гэшүүд шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Колхозоймнай ажахы урда жэлнүүдтэ орходоо нилээдгүй бэхижээ. Ниитын адуу малай ашаг шэмэ илангаяа hүүлшын хоёр жэл соо hураггүй дээшэлээ. Хүдөө ажахын культурануудай ургасые улам дээшэлүүлхын, ниитын адуу малай ашаг шэмые бүри ехэ болгохын, малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө мүрысөөн колхозниигуудай дунда мүнөө үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Доржи Раднаевич бүгэдэниитын hунгалта тухай, тэгшэ ба сэхэ hунгалта, нюуса голосовани тухай ехэ ойлгосотойгоор, жэшээнүүдээр баримталан хэлэжэ үгөө. [illegible] дүүрэхэтэй хамта hунгагшад [illegible] hураха харюунуудые абаа.

—Россида революциин болохоhоо урда тээ гансал баяд, ноёд hунгаха эрхэтэй байгаа. Мүнөө хэды шэнээн hайхан болооб даа! Манай ороной бүхы граждаииинууд бултадаа нэгэн адли эрхэтэй!—гэжэ үндэр наhатай hунгагша Дари Бадмаева омогорхон хөөрэнэ.

—Дари хүгшэн, та ехэ зүб хэлэнэт. Бидэ хоёр залуу ябахадаа тугалай бэлшээриhээ холо ошоогүйбди. Мүнөө болоод байхада дүүрэн эрхэ эдлэжэ, зол жаргалта ажабайдалтай болоод байнабди,—гээд Дариин хажууда hууhан Александра Григорьевна Булыгина хэлэбэ.

—Капитализмын оронуудта hунгуулиин кампанида ганса баяд, ноёд хабаадалсана. Эдэ оронуудай үргэн арад зон энээндэ хабаададаггүй. Тиихэдэ советскэ гүрэндэ hунгуулиин кампанида граждаиин бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, hунгалтын болохо үдэрые бүгэдэарадай hайндэр гэжэ нэрлэдэг. Энэ үдэрые ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын тула социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлдэг байнабди, манай эндэхи колхозниигуудай февралиин 27-ной үдэрые ажалай амжалтануудаар угтахые хүсэнэб,—гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыдыпов hунгагшадта хандаба.

Лекци дүүрээ гэжэ соносхоод, нүхэр Мухтосипов удаадахи неделидэ «Уласхоорондын байдал тухай» лекци уншагдаха, тэрэнэй hүүлээр уранhайханай концерт болохо, —гээд хэлэбэ.

Лекци, концертын болоогүй сагта энэ агитпунктда колхозой партийна эхин организациин 16 агитатор ээлжээгээр дежурладаг байна. Дежурна агитатор hунгагшын hураhан асуудалнуудта харюу үгэдэг, ойлгоогүй юумыень тайлбарилжа, тобшо тодоор хэлэжэ үгэдэг. Агитаторнууд нүхэд Гармаев, Чимитов, Мария Дондокова, Дарима Домшоева ба бусад hайнаар дежурлана. Эдэнэй дежурлаhан үдэшэ агитпунктда зон олоороо суглардаг, hунгагшадай сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга бии байдаг.

Мүнөө жэлдэ түрүүшынхеэ hунгахаяа байhан залуу hунгагша нүхэр Найданова союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай Дүримүүд тухай hайса мэдэхэгүй байгаа. Тиихэдэнь агитатор Ц. Б. Гармаев нүхэр Найдановада тодорхойгоор хэлэжэ үгөө.

Эндэхи агитпунктые даагша нүхэр Муктосипов hунгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ зорюулдаг. Энэ нүхэр агитпункт соо хөөрэлдөөнүүдые түсэбэй ёhоор үнгэргэхын хойноhоо үнэн зүрхэнhөө оролдоно. Тиихэдэ лекци, элидхэлнүүд хараалагдаhан болзортоо эмхидхэгдэдэг байна.

Агитпунктын хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэнь колхозой партийна эхин организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Булыгин нүхэр Мухтосиповта ехээр туhална. Агитпунктын хүдэлмэриин лагдадаг юм. Эндэ недели бүри агитаторай семинар, зүблөөнүүд үнгэргэгдэжэ, хэн агитаторай ямараар хүдэлмэрилжэ байhан тухай зүбшэн хэлсэгдэдэг. Гадна hайнаар хүдэлмэрилжэ байhан агитаторай дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэдэг байна. Колхозой правлени агитпунктынгаа байрые түлеэгээр дутаадаггүй, эндэ хододоо дулаахан байдаг.

Һунгуулиин Шанаагай участогай агитпункт Сэлэнгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда ябуулагдадаг агитационно ниитын хүдэлмэриин бодото центр болоо. Эндэхи колхозниигуудай тус агитпунктые нютагаймнай культурын гуламта гэжэ нэрлэдэгынь тон зүб.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Яруунын мяха-hүнэй совхозой эрхим hаалишан Ц. Аюшеева ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ шэнэ түрэhэн 24 үнеэдэй тус бүриhөөнь 860 литр hү haaxa түсэбтэй аад, 1260 литр hү hаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hаалишан Ц. Аюшеева, фермые даагша комсомолец Цырен-Даши Батомункуев гэгшэд үнеэдээ эдеэлүүлхэеэ байна. **А. Истоминой фото.**

Туhаламжа хэрэгтэй

Михайловка гэжэ газарта Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hү ехэтэй үнеэдэй гүүртэ үбэлжэжэ байна. Эндэхи малшад энэ жэлэй малай үбэлжэлгын үедэ нэгэшье малаа үхүүлэнгүйгөөр, тураангүйгөөр ондо оруулхын тулада хүсэ шадалаа гамнангүй, бүхы оролдолгоёо гарган, ажаллажа байна. Энэ гүүртэдэ олон жэлэй дүй дүршэлтэй, жэл бүри үнеэдhээ ехэ hү hаадаг түрүү hаалишад олон. Жэшээлхэдэ, hаалишан Чимитсу Содномова үнгэрэгшэ жэлдэ даажа байhан 17 үнеэдэйнгээ тус бүриhөө дунда зэргээр 987 литр hү hаагаа, 14 тугал абажа, эхэhээнь hалгаан hайнаар түлжүүлээ.

— Энэ аргын тон hайн байhые би өөрынгөө хүдэлмэри дээрэhээ ойлгооб,—гэжэ нүхэр Содномова хөөрэнэ.—Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ аргые түрүүшынхеэ хэрэглэhэн байбашье, hү hаалгаяа горьтойхоноор дээшэлүүлээб. Зүгөөр, нёдондо шэнэ аргатай хүсэд танилсаадүй, дүршөөдүй байhан дээрэhээ түрүүшээр алдуунуудые гаргадаг hэм. Жэшээлхэдэ, тугалнуудтаа hү үгэхэ нормыень бага, ехэ болгодог байгаабди. Энэмнай тон буруу. Тугалнууд эдидэг нормын- [illegible] шэшэжэшье болодог юм. [illegible] гээ дутагдалнуудhаа hургаал абажа, энэ жэлдэ тугалнуудаа бүри hайнаар түлжүүлхэ, үнеэн бүриhөө адагынь 1200 литр hү hаaxa зорилготойб.

Харин колхозой правлени, партийна организаци эхилhэн хэрэгээ эсэстэнь хүргэхын түлөө оролдоогүй, энэ гүүртын үнеэдhээ hү ехээр hаахын тулада үбэл зунгүй тэмсэл эмхидхээгүй. Энэ шалтагаанhаа боложо, мүнөө эндэхи гүүртэдэ малай үбэлжэлгэ олон дутагдалнуудтайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Малай байранууд соо дэбдихэ хохир саг соогоо асарагданагүй. Энэ ушарhаа үбэлэй хүйтэн hүни үнеэ, буруунууд сэбдэг хүйтэн газар дээрэ дороhоо дааража хононо.

—Хэды дахин ябуулга хээд, арай гэжэ hаяхан лэ хоёр машина хохир буулгуулаабди. Харин тээсгэн шанга хүйтэнэй болоходо үнеэ, буруунуудай дэбисхэргүй байжа, туража захалаа. Теэд энэ хохирыншье мэнэ дууhашахань даа. Правленидэ нөөхил ябуулга, hануулга хэгдэхэнь, арбаад-хорёод хоногоор хүлеэгдэхэнь гээбы даа,—гэжэ эндэхи малшад гомдолтойгоор хэлэнэ.

Эндэ малай байранууд, хашаа хоройнууд дутамаг. 100 үнеэнэй байха байра соо зуу гаран мал байлгагдана. Гүүртын 180 толгой үхэр, буруунуудай эдеэлхэ оройдоол хоёрхон хуhамаг бии. Тэндэнь кормушкануудай хэгдээгүй дээрэhээ үбhэ тэжээл малай хүл доро хаягдажа үгтэнэ. Эндэ хэдэн мал хүсэ шадал муутай болонхой. Теэд тэдэниие аминдань байлгажа эдеэлүүлхэ газар байхагүй. Намартаа үбhэ тэжээл гүүртэдэ дүтэлүүлэн зөөгдөөгүй hэн. Мүнөө үбhэ, солоомо шэрэлгэ таhалдуулагдана. Энэ хүдэлмэридэ оройдоо хоёр хүн ябана. Заримдаа мал үбhэ, солоомогүй болошоод байдаг. Колхозой фермэнүүдтэ үбhэ, солоомо зөөхэ гэжэ эльгээгдэhэн Сосновско МТС-эй «ДТ-54» маркын нэгэ трактор эбдэрхэй хэбтэhээр hара шахуу болоо. Тракторист нүхэр Емельянов МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй нюдэнhөө холодоhондоо дашуураад, трактораашье заhангүй хэбтэнэ.

— Энэ тракторые хүдэлгүүлжэ үгыт гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бандеевтэ хэлэhэмнай «танай хэрэг бэшэ» гэжэ зандаржархёо hэн,—гэжэ малшад хэлэнэ.

Малшадай эрилтэ хэхэдэнь анхарангүй, бэеhээ саашань түлхижэ байхын орондо нүхэр Бандеэвэй ажалаа мүртэйгөөр хүтэлбэрилхэ тушаа бодомжолоо hаань дээрэ байгаа. Гүүртын малшадта культурно-ажаhуудалай зохид байра байдал байгуулагдаагүй.

Гүүртые даагша Бандеевагай гэртэ радиоприёмник табяад, колхозой правлени тэрэ айлай гэрые улаан булан гээшэ гэжэ нэрэ зүүлгээ.

Г. Даржаев.

Редакцида ерэhэн бэшэгүүд

Аргын байбашье, ажал юундэ хэнэгүйб?

Сэлэнгын аймагай Зүй-Һүтэйн х... дөөгэй клубые даагшаар 1953 он... нүхэр Ц. Бальчинов томилогдоhо... байгаа. Энээнhээ урда тээ мүртэ... hайнаар ажалладаг клубые даагш... гэжэ эндэ байгаагүй шахуу юм, ти... мэhээ аймагай культурын таhагаа... томилогдоhон нүхэр Ц. Бальчино... клубай хүдэлмэриие hэргээхэ бэ... гэжэ тэндэхи хүн зон булта найда... бэлэй.

Тус хүдөөгэй клуб заhабарилагда... hан ба hайнаар түхеэрэгдэhэн юм... Эндэ лекци, элидхэл, хөөрэлдөө ү... гэргэхэ, уранhайханай самодеятель... ностиин хүдэлмэридэ хүнүүды... олоорнь хабаадуулха бүхы арга бо... ломжо бии юм. Эндэхи Ленинэй нэ... рэмжэтэ колхозой залуушуулhаа га... на, Зүй-Һүтэйн долоон жэлэй hур... гуулиин багшанар, хүдөө ажахы... мэргэжэлтэд, медицинскэ хүдэлмэ... рилэгшэдые культурно-гэгээрэл... хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хаба... дуулха зэргэтэй байгаа.

Теэд, тушаалта энэ хүдэлмэриде... нүхэр Ц. Бальчинов ёhо тэдыгэ... хандажа, жэл хахадай турша дот... клубтаа энэ гэхэ хүдэлмэри ябуула... гүй. Лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн э... дэ үнгэргэгдэдэггүй, мүн клуба... дэргэдэ уранhайханай самодеятель... ностиин кружогууд гэжэ огто үг... юм. Ушар иимэhээ клубай сце... дээрэ зүжэг, концерт гэхэ мэтэ орой... доошье табигдадаггүй байна.

Нүхэр Бальчинов клубайнгаа хү... дэлмэриие hайжаруулха тэжэ оро... додоггүйhөө гадна, семинарнууд... нэгэшье ошодоггүй байха юм. Э... бүхы дутагдалнуудые Зүй-Һүтэйн с... моной Совет (түрүүлэгшэнь нүх... Малофеев), аймагай культурын таh... (даагшань нүхэр Николаев) мэдэж... байбашье, тэдэниие усадхаха туша... ямаршье хэмжээ абадаггүй байна.

Т. Сутойский.

Библиотекэ, клуб гэжэ байдаггүй

Кударын аймагай Улзыт... сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ ко... хозой холын нютагууд болохо Гу... жартай, Нарин-Хүнды, Дээдэ-Гу... жартай гэжэ газарнуудтахи колхо... нигуудай культурна эрилтэнүүд... хангаха тушаа тус колхозой прав... ни болон партийна организаци яма... шье анхарал табинагүй. Ажалайнг... hүүлээр колхозниигуудай сүлөөт... сагаа hайнаар үнгэргэхэ гэхэдэ... эндэ библиотекэ, улаан булан, клу... гэжэ байдаггүй. Клубай байшан д... тор залуушуулай наадаха, зугаа... хын орондо колхозой гахайнууда... эдихэ хоол хадагалагданхай байда... Тиихэдэ эндэ бүхэли жэл соог... арайхан гэжэ хоёр, гурба дахи... кинофильм харуулагдадаг юм. Оро... дотороо ба хилын саана боложо ба... гаа hонинуудые шэнэ газетэhээ мэд... хэ гэхэдэ, тэдэнь арбаад шахуу х... ногоор хожомдожо ерэдэг байна.

Дурсагдаhан эдэ бүхы дутагда... нуудые усадхахын тула колхозой х... тэлбэрилэгшэд хэмжээ абаха зэрг... тэй.

С. Сампилов.

Һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие hайнаар ябуулха

Энэ жэлэй февралиин 27-до Российска Федерациин ба Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ hунгалта болохонь. Энэ hунгалта хүдэлмэришэд, таряашад болон интеллигенциин ажалай ба политическэ айхабтар ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрхэ байна. Юуб гэхэдэ, советскэ хүнүүд табадахи табанжэлэй hүүлшын жэлдэ орохо зуураа, энэ гайхамшагта түсэбөөр хараалагдаhан асари ехэ программые болзорhоонь урид дүүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллажа байна.

Һунгуулиин кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ехэ үүргэ дүүргэхэ ёhотой. Тэдэнэр арад зоной дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха хэрэгтэнь партийна организацинуудта туhалха уялгатай юм.

Манай республикын культурно-гэгээрэлэй зарим түрүү эмхи зургаанууд hунгалтада бэлэдхэлэй кампаниин эхилэмсээр hунгагшадай дунда культурно-гэгээрэлэй ба ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, бага бэшэ дүй дүршэлтэй болоо. Тэдэнэр hунгалта үнгэргэхэ тухай РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Президиумэй Указуудай гарамсаар hунгуулиин кампанида эдэбхитэйгээр оролсоhон байна. Олонхи клубууд болон библиотекэнүүдтэ агитпункт гү, али hунгуулиин участогууд эмхидхэгдээ. Үсөөн бэшэ библиотекаршууд, клубые даагшанар, Культурын байшангай директорнүүд агитколлективүүдые хүтэлбэрилнэ, мүн hунгуулиин участково комиссинуудай түрүүлэгшэнүүдээр, гэшүүдээр тэдэнэр hунгагдаа, заримаиинь агитаторнуудаар хүдэлмэрилнэ.

Мүнөө үедэ клубууд болон библиотекэнүүд манай ороной гүрэнэй байгуулалта тухай, Советскэ Конституци тухай, дэлхэй дээрэ эгээл демократическа манай hунгуулиин хуули тухай, социалистическэ байгуулалтын амжалта тухай, мүн дотоодын ба уласхоорондын байдал тухай темэнүүдээр арад зоной дунда партийна ба советскэ хүтэлбэрилэгшэдөөр, лекторнүүдээр, агитаторнуудаар лекцинүүд болон элидхэлнүүдые уншуулна, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргүүлнэ. Культурын байшангуудта, клубуудта, библиотекэнүүдтэ, уншалгын гэрнүүдтэ РСФСР-эй болон БМАССР-эй Конституцинуудые, hунгалта тухай Дүримүүдые шудалха кружогууд байгуулагдаа, справочно столнууд эмхидхэгдээ, ханын тусхай газетэнүүд, дайшалхы хуудаhанууд гаргагдана.

Тарбагатайн аймагай Десятниковска хүдөөгэй клуб hунгуулиин кампаниин үедэ өөрынгөө хүдэлмэриие hонирхолтой, удха түгэлдэр болгожо байна. Клубые даагша нүхэр Кобзева hунгалтада бэлэдхэлэй эхилхэтэй хамта артелиингээ ниитын ажахые хүгжөөхын түлөө колхозниигуудай тэмсэлые, артелиин олзо доходой ургалтые, ниитын малажалай хүгжэлтые болон ажалта үдэрэй түлөөhэнэй дээшэлhые харуулhан фотовитринэнүүдые, диаграммануудые, таблицануудые, плакатануудые клуб соогоо хадаhан байна. Энэ клубта советскэ hунгуулиин хуули тухай, капиталистическэ системын ажахыда орходоо социалистическэ системын булюу hайн байhан тухай лекцинүүд, элидхэлнүүд уншагдана, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Ажалшад клубтаа ороод, hайшаан дурадхаhан список сооhоо hунгалтада зорюулжа бэшэгдэhэн литература шэлэжэ, мүн элдэб газетэ, журналнуудые, уранhайханай, политическэ, хүдөө ажахын болон бусад темэнүүдээр номуудые уншаха арга боломжотой. РСФСР-эй, БМАССР-эй болон нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтын Дүримүүд зохидоор хүреэлэгдээд, клуб соо табигдаа. Клубта эмхидхэгдэhэн «Үдэрэй hонинууд» гэжэ булан орогшодые ехээр hонирхуулна. Клуб соо ороходо дулаан, ариг сэбэр, аятай зохид байдаг.

Мүн тэрэшэлэн мүнөө hунгуулиин кампаниин ябажа байха үедэ Мухаршэбэрэй аймагай Никольско, Иволгын аймагай Гурульба тосхоной хүдөөгэй клубууд, Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб болон бусад зарим эмхи зургаанууд hайнаар хүдэлмэрилжэ байнхай. Гэбэшье, энэ кампанида эдэбхитэйгээр оролсоогүй, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин бүхы формо, дүршэлнүүдые хэрэглэдэггүй клубууд үшөөл олон бии. Хүдэлмэреэ муугаар эмхидхэhэн дээрэhээнь зарим клубуудта ажалшад ороод, hонирхолтой, удха hайнтай лекцинүүдые, элидхэлнүүдые, хөөрэлдөөнүүдые шагнаха, кино хараха, шатар, даам наадаха, шэнэ hонин газетэ, журналнуудые уншаха аргагүйдэнэ.

Мүнөө hунгуулиин кампаниин эгээ харюусалгатай үе ябажа байна. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд дэбжүүлэгдэжэ дүүрээд, нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ үнгэржэ байна.

Ажалшадай hунгалтын урда тээхи суглаанууд советскэ арадай бата нэгэдэлые, социалистическэ Эхэ орондоо, түрэл парти болон правительстводоо тэдэнэй инаг дуратай байhые гэршэлэн харуулна.

Мүнөө үедэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд hунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бүри эдэбхитэйгээр оролсохо ёhотой. Культурын эмхи зургаануудые шэмэглэлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаха байна. Һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ ехэ амжалтануудаар угтаха тухай ажалшадые уряалhан плаката, лозунгнуудые эли газарта үлгэхэ шухала. РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдые, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдые hунгалгада зорюулагдаhан тусхай плакатануудые бэлэдхэхэ зэргэтэй.

«Бүхы юумые арад зоной аша туhада», «Манай нютаг анхандаа ямар байгааб, мүнөө хэр зэргэ хубилааб», «hүүлэй hонинууд» гэхэ мэтын темэнүүд дээрэ клуб, библиотекэ бүхэндэ выставкэнүүдые эмхидхээ hаа, болохо байна. Уласхоорондын байдал тухай, hунгалтын хүндэлэлдэ ажалшадай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөн тухай газетэнүүд болон журналнууд дээрэhээ материалнуудые абажа, тэндэ табиха, тэдэнээ шэнэлжэ байха хэрэгтэй.

Һунгуулиин кампаниин ябажа байха үедэ лекторскэ группанууд, хүдөөгэй лекторнүүдэй нэгэдэлнүүд, мүн лекторнүүд-эдэбхитэд ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулха ёhотой юм. Тэдэнэр түбхын түрүүндэ СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1954 оной гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай hунгагшадта хөөрэжэ үгэхэ зэргэтэй. Мүн тэрэшэлэн ороной хүндэ индустриин асари ехэ хүгжэлтэ тухай, арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараануудай ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг болоhон тухай, шэнэ ба боро газарнуудые ашаглаха даалгабариин амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байhан тухай, хүдөө ажахын бүхы hалбаринуудай саашадаа хүгжэжэ байhан тухай ажалшадай дунда лекцинүүдые уншаха ёhотой.

Һонирхолтой, үнэншэмэ жэшээнүүд дээрэ капиталистическэ байгуулалтада орходоо советскэ ниитын байгуулалтын булюу hайн байhые арад зондо харуулжа үгэхэ, буржуазна демократи гэдэгэй худал хуурмагые эрид шууд элиршэлхэ шухала байна.

Ойлгууламжын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхадаа мүнөө малайнгаа үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын, ерэхэ хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө колхозниигуудай үсэд шангаар тэмсэжэ байhан үедэ hунгуулиин кампаниин ябажа байhые хараадаа абаха хэрэгтэй. Тиимэhээ новаторнууд болон колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэлые пропагандалгада, малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын, ерэхэ хабарай тарилгада hайнаар бэлэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй ябасые харуулха ябадалда онсо анхарал хандуулагдаха ёhотой.

Колхозууд, совхозууд, МТС-үүдэй бодото ажал-ябуулга дээрэhээ, үйлэдбэриин новаторнууд болон хүдөө ажахын түрүүшүүлэй, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаг... шадай патриотическа ажал дээрэ... жэшээнүүдые абажа, hони hони... удха hайнтай лекцинүүдые, элидхэл... нүүдые уншахада, хөөрэлдөөнүүды... үнгэргэхэдэ болохо байна.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Вер... ховно Соведүүдэй, мүн тэрэшэлэ... нютагай Соведүүдэй депутадуудт... дэбжүүлэгдэhэн кандидадууд мана... арадай эрхим хүбүүд, басагад про... мышленность, хүдөө ажахы боло... культурын солото хүнүүд мүн. Тэд... нэй оролдосото ажалые харуулх... баян дүй дүршэлыень дэлгэрүүлх... гээшэ кандидадуудые депутаду... болгожо, засагай органдо hунгахы... түлөө хэгдэhэн нэгэ ёhоной агиташ... болоно.

Һунгалтын урда тээхи үдэрнүүдт... справочна столнуудые эмхидхэж... тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэрии... үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Энээнэ... ашаар hунгагшад СССР-эй Консти... туцяар, советскэ hунгуулиин хуулиар... элдэб асуудалнуудтаа тодо hайн... харюунуудые абажа байха аргата... болоно. Справочна столдо хүдө... ажахын бэлэдхэл hайнтай мэргэжэл... тэдые, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ... дые болон багшанарые дежурлуулха... хэрэгтэй. Тэдэнэй хажууда СССР-эй... болон БМАССР-эй Конституцинууд... hунгалта тухай Дүрим, СССР-эй гү... рэнэй байгуулалтын схемэ, хүдөө... ажахын артелиин жэшээтэ Устав гэ... хэ мэтэ материалнууд заатагүй бай... ха ёhотой.

Арад зоной дунда ябуулагдадаг... политическэ ба культурна хүдэлмэ... риин идейнэ хэмжээе дээшэлүүлжэ, коммунистнууд болон партиинабэшэ... хүнүүдэй блогой шэнэ илалтада ту... hалха гээшэ республикын культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэл... мэрилэгшэдэй арюун уялга мүн.

Г. БАХАНОВ, БМАССР-эй Культурын министрын орлогшо.

Һунгалтын урда тээхи мүрысөө улам үргэдхэе

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн республикын ажалшадай дунда улам үргэдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын судна заһабарилгын заводой токарь В. М. Федоров (зүүн гар тээхи) тус мүрысөөндэ оролсоод, халаанайнгаа даалгабарине үдэр бүри 195 процент дүүргэнэ. Улан-Удын паровозно депогой мотористка Е. Е. Голованова (баруун гар тээхи) үдэрэйнгөө даалгабарине хододоо 130—140 процент дүүргэдэг юм.

А. Мантаевай ба З. Веснинагай фотонууд.

Ажалай дэбжэлтэ

Улан-Удын Пригороднэ районой промышленна предприятинууд валовой продукци үйлэдбэрилхэ 1954 оной гүрэнэй түсэбые шухала показательнуудаар декабриин 14-дэ дүүргээ һэн.

Мүнөө жэл эндэхи промышленна предприятинууд арадай хэрэглэлэй товарнуудай үйлэдбэрилгые нилээд үргэдхэхэ байна. Сэмбын фабрикын, «Кооператор-комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин коллективүүд үйлэдбэриингөө талмай үргэдхэнгүй, бии байһан түхеэрэлгэнүүд дээрээ сэмбэ, одеяла, трикотажна хубсаһа шэдондонойхиһоо холо эхээр үйлэдбэрилдэг болохонь. Шэгнүүр заһабарилгын заводой коллектив хүүгэдэй велосипедүүдые урда жэлэйхиһээ хоёр дахин олоор гаргаха юм. Мебель үйлэдбэрилэгшэд продукциингаа шанарые һайжаруулха ба ассортиментыень үргэдхэхэ талаар оролдолго гаргажа байна. Мяха-консервын комбинадай коллектив мяха болон мяханай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур хэдэн мянган банка консервэ, хэдэн зуун тонно колбаса гаргажа, наймаанай организацинуудта эльгээхэ гэжэ шиидэнхэй.

Жэлэй турша дотор эндэхи предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд продукциин өөрынь үные горьтойхоноор химдаруулхаар хараална. Продукциин өөрынь үные химдаруулжа алмаһан түүхэй эд ба материалаар 3 миллион гаран түхэригэй нэмэлтэ олзо гүрэндэ оруулагдаха байна.

Үйлэдбэриин мянга гурбан зуугаад түрүүшүүл өөһэдынгөө табан-жэлэй даалгабарине үни хада дүүргээд, мүнөө 1956 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

Мүнөө Пригороднэ районой бүхы предприятинуудта табадахи табан-жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Предприятинуудай түрүү цех, бригада болон участогуудай коллективүүд февралиин 27-до болохоёо байһан һунгалтые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидэнхэй. Жэшээнь, сэмбын фабрикын эрхим сэмбэшэд Н. Мостовая, Шишминкина, Суворова гэгшэдэй бригаданууд һунгалтын үдэр хүрэтэр 1955 оной түрүүшын кварталай түсэбые дүүргэхэ уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлжэ оронхой.

Л. Федорченко,
КПСС-эй Пригороднэ райкомой промышленностиин таһагые даагша.

ялгануудаа уридшалан дүүргэбэ

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын ойротохо бүри городой барилгын участогуудта социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ. Барилгын участок бүхэнэй коллективүүд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө оролдоно. Партиина библиотекын барилга дээрэ ажаллажа байһан нүхэр Мельниковэй хүтэлбэрилдэг бригада февралиин 1 болотор шэнэ библиотекын хоёрдохи ба гурбадахи дабхарта штукатурка хэжэ дүүргэхэ уялга абаһан байгаа.

Бригадын штукатурщигууд ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, тэрэ уялгаяа болзорһоонь 8 үдэр урид дүүргэбэ. Штукатуркын хүдэлмэри һайкаар хэгдээ. Тиин энэ бригадынхид «Бурмонголгорстрой» трестын барилгын участогуудта дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Мүнөө тэдэнэр библиотекын эгээн доодо дабхарта штукатурка хэжэ байна.

Ф. Башухаев.

Модошодой эршэтэ ажал

Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилэн Курбын леспромхозой модошод бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байна. Эндэхи модошод үнгэрһэн жэлдэ ажалай горьтойхон амжалта туйлаа һэн. Модо бэлэдхэхэ, таллуулха түсэбүүдээ декабриин 13-да дүүргээд, январиин 1 болотор 30 мянган кубометр модо арадай ажахыда түсэбһөө гадуур эльгээһэн юм.

Үнгэрһэн жэлэйнгээ амжалтаар урмашаһан эндэхи модошод болохоёо байһан һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаха гэжэ шиидэнхэй. Мүнөө ой соо хүйтэн, саһан ехэ. Гэбэшье, модошод үбэлэй бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабана.

Хасуурта гэжэ модо бэлэдхэлэй пункт... Модошодой һүхэ, хюрөөгэй абяан холоһоо дуулдана. Үзүүртээ малгай шэнги һаглагар гэшүүһэтэй нарһан модод электрохюрөөгөөр таһа тайрагдаад наяран унана. Хүсэтэ тракторнууд хэдэн кубометр модо хойноо шэрээд таллуулгын харгы руу ошоно. Электрохюрөө бариһан хүбүүд, басагад, мүн наһатайшье болоһон модошод эршэтэй дорюунаар ажаллана...

Энэ хадаа һунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан Д. Мартыновай, М. Южаковой, Д. Бадаровай бригадануудай модошод гээшэ. Эдэ бригаданууд 1955 оной түсэбые хахад жэл соо дүүргэхэ гэжэ шиидээд, бусад бригадануудта жэшээ харуулан хүдэлмэрилнэ. Январиин түрүүшын хахадай дүнгүүдые гаргахада хэдэн зуугаад кубометр модон түсэбһөө гадуур эльгээгдэһэн байба.

Р. Хандуев.

Консультаци

Соведүүдтэ һунгаха һунгалтые үнгэргэхэ гурим тухай

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэл Российска Федерациин, мүн манай республикын городууд болон хүдөө нютагуудта үргэнөөр ябуулагдажа байна. Манай республикын ажалшад һунгуулиин комиссинуудта хабаадахыень 14214 түлөөлэгшэдые өөһэдынгөө суглаанууд дээрэ дэбжүүлээ; РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ депутадуудые һунгахаһаа гадна, ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районнуудай, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ бүхыдөө 5659 депутадуудые һунгаха байнабди.

Болохоёо байгаа һунгалта үнгэрэгшэ һунгалтануудһаа зарим нэгэ илгаатай. РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалта түрүүшынхеэ нэгэн доро үнгэргэгдэхэ байна.

«Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалта тухай Дүрим» соо мүнөө зарим хубилалтанууд оруулагдаба. Аймагуудай сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин округуудые байгуулдаг 24-дэхи ба 40-дэхи статьянууд хубилгагданхай.

Хэрбээ үнгэрэгшэ һунгалтада (1953 оной февралиин 22) ажалшадай депутадуудай аймагай Совет бүхэндэ 25—25 депутат һунгагдаһан байгаа һаа, мүнөө республикын аймагай Соведүүдтэ 35-һаа 60 хүрэтэр депутадууд һунгагдаха байна. Үнгэрэгшэ һунгалтада сельскэ, сомоной ба поселково Соведүүдтэ 9-һөө 35 хүрэтэр депутадууд һунгагдаһан байгаа һаа, мүнөө 15-һаа 35 хүрэтэр депутадууд һунгагдаха юм.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудай тоогой олошоролго хадаа Соведүүдтэ арад зоной түлөөлэгшэдые олошоруулха, Соведүүдэй эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэрине һайжаруулха тэһэн удхатай.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалта мүнөө сугтаа, һунгуулиин нэгэ участок дээрэ үнгэргэгдэхэ.

Хэрбээ һунгалтын үдэр һунгагша ямар нэгэн шалтагаанаар ондоо тээхэйтэ үнэмшэлгөөрөө һунгаха эрхэтэй. Мүн больницанууд, наралалгын гэрнүүд, санаторинууд болон инвалидуудай гэрнүүдтэ 50-һаа доошо бэшэ һунгагшадһаа бүридэһэн һунгуулиин Участогууд байгуулагдадаг. Эдэ участогууд хүн зоной тоогоор бэшэ, һунгагшадай тоогоор байгуулагдадаг; тиихэдэ һунгуулиин үдэр холын замда ябаһан пассажирска поезднууд соо, далайда тамаржа ябаһан суднануудта 25—25 һунгагшадһаа байгуулагдадаг. Ингэжэ советскэ гражданин бүхэн һунгалтада хабаадалсаха бүхы арга боломжотой юм.

Участково комиссинууд һунгалтын үдэр хэхэ уялгануудаа эртэнһээ тодорхойлхо ёһотой. Һунгуулиин кампаниин бүхы хүдэлмэри Участково комиссинуудай һайнаар хүдэлмэрилһэнһөө дулдыдаха байна.

Советскэ хүнүүдэй өөһэдынгөө патриотическа уялгануудые дүүргэхын тулада тэдэнине һунгуулиин списогүүд соо бүгэдыень оруулха шухала. Тиимэһээ һунгуулиин списогүүдые зүбөөр зохёохо, бүхы һунгагшад тэндэ оруулагдаа гү гэжэ шалгажа байха хэрэгтэй.

Һунгагшадай списогүүдтэ 1937 ондо түрэһэн, түрүүшынхеэ һунгаха һунгагшадһаа эхилээд, бүхы һунгагшад оруулагдаһан, тэдэнэй нэрэ, обог, фамили, түрэһэн он, һара, үдэрнүүд тон зүбөөр заагдаһан байха ёһотой. Хэрбээ ямар нэгэн һунгагшые һунгуулиин списогтэ оруулаагүй үлөөгөө һаа, тэдэнэй граждански уялгые хаһаһантай адли болоно гээшэ.

18 наһа гүйсэһэн советскэ бүхы гражданинууд һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдадаг. Гансал һунгуулиингаа эрхэ хаһагдаһан, ухаа муутай хүнүүд списогтэ оруулагдаха ёһогүй.

Һунгагшадай списогүүд һунгуулиин участок бүхэндэ 3—3 хэһэгээр бэшэгдэдэг. Тэдэнэй нэгэниинь ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ хадагалагдадаг, хоёрдохинь хүнүүдэй харахаар газарта үлгэгдэдэг, гурбадахинь һунгуулиин болохо үдэр һунгуулиин Участково комиссида үгтэдэг.

Һунгагшадай списогүүд соо буруугаар оруулагдаһан гү, али миин орхигдоһон тухай һунгагшадай үгэһэн мэдүүлгэнүүд гүйсэдхэхэ комитедтэ гү, али һунгуулиин участково комиссинуудта бэшэмэлээр, миил дэ тэдэ мэдүүлгэнүүд 3 хоногой болзор соо харагдаха ёһотой.

Списогүүд дээрэ бэшэ заһабаринууд (фамили, нэрэ, обог, түрэһэн он, һара, үдэрнүүд) гражданинуудай документнүүдэй ёһоор заһабарилагдадаг байна.

Хэрбээ һунгагшадай списогүүд сооһоо гаража, нэгэ нютагһаа нүгөө нютагта ошохо байгаа һаань, тэдэнэртэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумээр тогтоогдоһон формотой «һунгаха үнэмшэлгэнүүдые» тус тус гүйсэдхэхэ комитедүүд үгэдэг юм.

Үнэмшэлгэнүүдые үгэхэ үедөө һунгагшадай списогүүдэй 12-дохи графа соо үгэһэн үнэмшэлгын номер, һара үдэрые тэмдэглэн, «гараа» гэһэн тэмдэг табиха хэрэгтэй. Һунгалтаһаа урдахана шэнэ газарта «һунгаха үнэмшэлгэтэй» ерэһэн хүнүүд гүйсэдхэхэ комитедүүдээр һунгагшадай списогүүд соо оруулагдадаг, хэрбээ һунгуулиин үдэр ерээ һаа һунгуулиин Участково комиссинуудаар список соо оруулагдажа һунгадаг.

Советскэ һунгуулиин системын демократизм юуб гэхэдэ, депутадуудта кандидадууд арад зоноор, бүхы общественнэ организацинуудаар дэбжүүлэгдэнэ.

Һунгалта тухай Дүримэй 63 ба 64 статьянуудай ёһоор, аймагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ, регистрацилга һунгалтаһаа 30 хоног урда, тиихэдэ городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомоной ба поселково Соведүүдэй—һунгалтаһаа 20 хоног урда дүүргэгдэхэ ёһотой. Регистрацилагдаһан кандидадууд тухай мэдээнүүд һунгалтаһаа 25 ба 15 үдэр урид тунхаглагдадаг.

Депутадуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые һунгуулиин Окружной комиссинууд һунгуулиин бюллетеньнүүдтэ бултыень оруулаад, тогтоогдоһон формоор хэблүүлдэг.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин бюллетеньнүүд һунгалтаһаа 15 үдэр урда тээ, тиихэдэ нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин бюллетеньнүүд һунгалтаһаа 10 хоног урда тээ һунгуулиин Участково [illegible]

Б. Гуревич, БМАССР-эй
Верховно Соведэй Президиумэй информационно-статистическэ группые даагша.

Хэзээ эмхи гуримтай болохо юм?

Бурят-Монголой драмын театрын коллектив республикынгаа ажалшадай дунда творческо ажалаараа яһала хүндэтэй болонхой. Энээниинь юун гэршэлнэб гэхэдэ, театрын табиһан шэнэ шэнэ зүжэгүүдые хараха хүн зон олооро суглардаг байна. Заримдаа театр соо нэгэшье сүлөө һуури байдаггүй гэхэдэ буруу болохогүй.

Гэхэтэй хамта, эндэ ороһон ажалшадай һайнаар амаржа, зүжэгэй эхинһээ һүүл хүрэтэр тэнюунээр һуухын тула зохихо арга олдодоггүй. Зүжэгэй гаража байхада зарим хүнүүд тамхи татаха, шангаар дуугаралдаха гү, али бодоод ябажа байха ушарнууд али олон дайралдадаг. Забһарлалгын үедэ театрын фойе соо тамхинай бөөн хүхэ утаан тунажа байдаг. Тэрэшэлэн зал соо сэбэр агаар оруулагдаха аргагүй юм.

Энэ хэлэгдэһэн дутагдалнуудые театрын хүтэлбэрилэгшэд хараадаа абажа, ажалшадай сүлөөтэй сагаа зугаатай хүхюунээр үнгэргэхын тула зохихо хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найданабди.

Г. Доржиева,
пединститудай студентка.

Барадий МУНГОНОВ

БААБГАЙ АГНАЛГА

(Урданай ангуушад тухай рассказ)

Нэгэтэ намарай түрүүшын саһаваар хэрмэ агнажа ябаһан Сагаалан гэжэ ангуушан Адхата хадын арада хара баабгайн мүр хараһан байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо «Адхатын арада нүхэндөө ороһон байха даа. Ингэд гээд ошожо, хүшүүргэдэхэ бэшэ гүбди?» гэжэ Хүсөөтын бараг бараг ангуушад хөөрэлдэдэг болоо һэн. Тиигээд «Баабгайн мүр хараһан газараа заажа үгыш» гэжэ ангуушад Сагааланда хэлэдэг байба. Хэрмэ, һолонго агнажа, «сүлөөгүй» байһан аад, ангуушадай һалаха һандахаяа болиходонь яахабши, Сагаалан ошолсохо гэжэ шиидэһэн байгаа.

Үбэлэй хүйтэн улам шангадажа, Хүсөөтэ горхонине уруудан хуудам жабар үлеэнэ. Бордоһо шуурган мушхаржа, боори хадын хаяагаар хүнгэрэг саһан дошотоно. Газар дайда сагаан хүнжэлөөр хушагдажа, ой тайгын саһан үбдэг тулама болонхой.

Үүри һарын хуушаар табан ангуушан хара баабгайн нүхэ бэдэрхэеэ ошохо гэжэ Бооршн айлда үдэшын боро хараанаар сугларба. Энэ айлай эзэн, бэрхэ ангуушан Доржын Мүнхэ гэдэг, хара шарайтай, үрөөһэн нюдэ бүрүүлтэйшэг хүн, ангуушадые угтажа, холын харгыда гарахаһаа урид, хазаар моридоо таталуулха, халуун сай уужа амарха хэрэгтэй гэжэ дурадхаба. Ангуушад гэртэ орожо, халуун шүлэ, сай ууна, тэбшэтэй мяха табюулаад, бабаралдан һуужа эдеэлнэ.

—3-зай, булта сугларба гүбди?— гэжэ хойбогор үндэр бэетэй, хүрин хара шоуртай, дүшэ гаран наһанай Баанхиин Буда гэжэ хүн бага ээрэн һагад бахархуугаар дуугарба. —Б-баабгайгаа үглөөгүүр эртээнһээ оложо, хү-хүргэһэн өөхэ хүхэжэ үнжөө һаамнай һайн юм һэн ха. Һи-һа-һаа... Б-би сахюуртаяа гамгүйгөөр һомолоол гээшэб...

Сагаалан гэжэ гонзогор сагаан нюуртай, ута үргэн дороо уршагархан шара һахалтай, таби гарамгай хүн бодолгото болон һуутараа Баанхиин Буда тээшэ хараба:

—Бурхан лэ үршөөг. Буурал баабаймнай харалсаг лэ...

Сагааланай нигэжэ дуугархые дуулаад, хойморто агнууриингаа зэмсэг түхеэржэ һууһан Мүнхэ тэрээн тээшэ энеэбхилэн хаража:

—Бурханшье, буурал баабайшье гэжэ байдаггүй юм. Буу жадаяа шангаар бариш гэхэ байнаб, — гэжэ хэлэбэ.

—Хари юрэдөө, бариханшье бариха хэрэгтэйл юм бэзэ, — гэжэ Сагааланай үг маг дуугархадань, ангуушад булта энеэлдэбэ. Баабгай агналгада Сагаалан түрүүшынхеэ гаралсаха болоод, һөөл марганги байгаа һэн.

Тингэһээр байтарынь нилээд оройи, айлай унтаха саг болобо. «Зай ябахаар болоо» гэлдээд, ангуушад газаашаа һубарилдан гараба.

Боро хараанай һүүлшын толон баруун тээгүүр хаһатан харлааша ойн саагуур үни хада шурганхай, огторгойдо олон түмэн одо мүшэд аляархуугаар анигашалдан, һаяхан гараһан малагар сагаан һара толорон байба.

Сахюуртануудаа үргэлһэн табан ангуушад дүрөөбшэтэй эмээл тохоһон моридтоо саб байса мордожо, Баруун Хүсөөтые үгсэн дугшуулба. Мүнхын оодон хоройшо нохой урда хойнонь орон, һэгсэр һагсар хатарна.

Бараг һайн үдэр болохо үеэр ангуушад Бахайн горхоной бэлшэртэ хүрэбэ ха. Онгигор шэлбэһэн отогто буужа, гал түүдэг түлеэд, сумаа туламаа уудалжа, суухатай тоһоёо хадхажа, шууян хөөрэлдэн, шамдагай түргэн сайгаа уугаад, салигар хурса жадануудаа эшэлбэ. Нара харахадань, үдэ баг болоҗо байба ха.

—Зай ябая. Орой болохонь. Үшөө ямар газарта байха һэм,—гэлдээд, саашаа хөөрүү Буда түрүүтэй, хүдэр Мүнхэ дундатай, газарша Сагаалан дахуултай, баруун хойшоо Адхата голой адаг хаража ябагалба. Хадые ташан яба ябаһаар, үбдэгсөө саһа маха махаһаар Адхата толгойн арада гараад, унанхай нүүлэнүүд дээгүүр амаран һуужа, амяа даруулба, гааһа аршуулаа гаргажа, тамхяа татаба ха. Тэдэнине тойрон, үндэр ногоон нарһад һаглайлдажа, модоной оройгоор үлеэһэн багахан һэбшээдэ һабир шэбир дуугаа дуулана. Нарһадай хоорондуур забһаргүйгөөр гарашаһан тэрэнги ганса нэгэн залуухан хасууринуудтай хүрмэлдэжэ, бүтүү шэрэнги болон харагдана. Үбэлэй наран үдэ шахажа, огторгойн урда тооноһоо захагүй үргэн хүбшэ тайга дээгүүр гэрэлээ сасана.

Ангуушад тамхяа татажа дүүргээд, гааһа аршуулаа оройжо эбэртэлээд, һууриһаа бодобо.

Зай, нүхэд, мүнөөдэрэйнгөө талаан туршаял даа. Үнэн бэеэ бэелжэ, үнэгэн малгайгаа үмдэс,—гэжэ Мүнхэнь хэлээд, Сагааланай зааһан зүг руу түрүүлэн ябаадхиба.

Ангуушад үндэр хадын араар таран һагад ябана. Хара баабгайн хаанашье хэбтэһыень лаб мэдэхэгүй байжа, хада байна гэжэ бэдэрбэ, түби байна гэжэ тэнэбэ ха. Тингэһээр ябатарынь наран орой болобо. Зариман «Олдохоёо болёо» гэжэ урмаа таһараад, хэрмэ буудажа захалба. Оодон хоройшо нохой обоойһон собойһон добо дошонуудые унхидан үнэрдэн гүйсэгөөнэ. Тиин ябатараа сэн бун болоһон модоной хажууда обойһон дошын ойро ошожо, гэнтэ абьяастайгаар хусаба. Ангуушад һэр мэр гэлдэжэ, мүрэнүүд дээрэһээ буу шуугаа һабардаба. Ойрохон ябаһан Баанхиин Буда нүхэдэйнгөө «Бай!» гэтэрнь байнгүй, баабгайн нүхэн тээшэ хамагһаа урид гүйбэ. Хара баабгай харанхы нүхэнэйнгөө хүнхинэсэ архиржа, оодон хоройшо гэдэргээ һурэбэ. Тэрэншье бэзэ, томо гэгшын хара баабгай саһан тооһо сагаалхюулан, нүхэнһөө харайн гараба. Будын буудаха гэхэдэнь, сахюуртань аарашаба. Тэрээнтэйнь зэргэ шахуу Мүнхын сахюурта дуугаржа, шархатаһан баабгай хажуу тээшээ аржагад гээд, ойро хүрэсэлдэһэн Буда тээшэ даб гэбэ. Буда халаг хухы болоҗо, сухалаа хүрэһэндөө сахюуртаараа модо наншажархиһойб гэжэ һанаадхёо һэн. Буда буугаа саһа руу шэдэжэрхёод, баабгайе жадаараа угтаба. Гэбэшье, баабгай жадыень хухара альгадаад, хабархажа ерэһэн Будые даража унаба. Баанхиин Буда баабгай доро һоо муухайгаар һүүхирбэ. Дүтэшэг ябаһан зориг ехэтэ Мүнхэ Будые абарха гэжэ гүйжэ ерэбэ. Тээд урдань гэшүүһэтэй нүүлэ байжа, тэрэнине гаратарнь, Будые баабгай нэгэ дахин хазажа үрдибэ. Нүүлэ харайн сасуугаа Мүнхэ булад жадаараа баабгайе хадхаад абаба. Тиихэлээрнь баабгай тэндэһээ халба һурэжэ, буугай тобшо шэнги түргэнөөр, Сагаалан хаанабши гэһэндэл сэб сэхэ тэрээн тээшэ харайба. Баабгайн дэмырһэн заахан нюдэниинь сухалтайгаар ялалзана, аманиинь ангайжа, хурса сагаан һоёонуудынь сайбалзана. Сагаалан айхын ехээр айжа, мэгдэхын ехээр мэгдэжэ, буу жадаяашье мартажархёо. Тэрэнэй гонзогор нюурынь бүри гонзогор хүхэ, ута үргэниинь улам бүри ута болобо болоһоор һарьмай хүдэһэн дэгэлэйнгээ энгэртэ хүрэн алдаба. Гүйхэ гэхэдэнь, хүлынь газарта шаагдашаһан юм шэнги урагшаа ябажа үгэнэгүй. Баабгай арбаад харайхадаа дээрэнь буулдажа, хамаг хубсаһыень хойноһоонь хахара һабардаба, хүдэһэн дэгэлыень хүзүүнһээнь абаад, хормойдонь хүрэтэр һанжуулба ха. Дэгэлэйнь арые һалгаагаад, хоёрдохёо һабардахадаа үмдэндэнь шүүд хүрэн хүрэн алдаба. Сагаалан мэдээтэй мэдээгүй юумэ бурхандаа зальбараад, һалганан шэшэрэн, саһа руу хэбтэшэбэ. Баабгай дээрэнь саб буужа, хурса шүдэн һабар хоёроороо һарьмай дэгэлынь урижа оробо. Энэ үедэ баабгайн хойноһоо намнажа ябаһан Мүнхэ хүсэжэ ерээд, жадаараа арьяатанай хабһа руунь хадхаба. Тиигэжэ хара баабгайе Сагааланһаа һалгааба ха.

Нүхэнһөө баабгайн гараһанһаа хойшо оройдоо нюдэ сабшаха зуурай саг үнгэрөө гэжэ һанахаар аад, нимэнүүд юумэ болоҗо үрдиһэн байгаа.

Баабгай тэндэһээ һалажа, хада руу, бараг ангуушан Банзар тээшэ харайба. Баабгай ехээр шархатаһан аад, үшөөл шадалтай ха. Тэрэнэй аманһаа нэгэ юумэ нарбалзана. «Энэнь юун гээшэб?» гэжэ Мүнхэ гайхан ябажа, хойноһоонь гүйбэ. Хожомынь мэдэхэдэнь, Сагааланай дэгэлэй хормойн һарьмай байһан байгаа.

Баабгайн дүтэлжэ ябахадань, Банзар буудаха гэһэн аад, саанань нүхэдэйнгөө ябахада буудабагүй, жадынгаа эшээр газар хадхаад, ереэрнь урдаһаань тулаба. Банзарай түхэреэн шара нюурынь шашгар улаан, нюдэниинь зэрэ зэртэгэр түхэреэнүүд болошонхой. Энэ үедэ баабгайн хойноһоо эрьюулжэ ябаһан Мүнхэ ойротожо ерээд, арьяатанай хойноһоонь хадхаба. Хоёр бараг ангуушад болоҗо, хара баабгайтай хаба шадалаа харалсан, ами голоо сагалалсан, айсүй носолдожо мэдэбэ ха. Ингэлдэжэ байтараа Мүнхын халта харан гэхэдэнь, Доржо гэжэ дундахан ангуушан яахаяашье мэдэхэеэ болишонхой, тээ тэндэ хүрхигэр хара сахюуртаяа хүндэлэн тэбэреэд, хабнижа байба. Баабгайе Доржын буудаха гэхэдэнь, хажуудань Банзар Мүнхэ хоёр, гүйжэ ошохо гэхэдэнь, холо шэнги миил хараад лэ байшаһан байгаа. Тиигэжэ байтарынь гэнтэ:

—Ерэ наашаа! Бууда!—гэжэ Мүнхэ балашаба.

Доржо тэрэ байраһаа нэгэ бишыха дүтэлэд гээд, яаража буугаа шагааба. «Дүтэлөөд буудыш!» гэжэ Мүнхын дахин бадашахадань, Доржо ойрохон гүйжэ ерээд, баабгайн тархине шагаажа, буугаа һүргэбэ. Тээд Доржо буугаа хэрмэнэй һомоор һомолһоноо мартажа, тэрэ бишыхан һомоороо шолд гүүлһэн байгаа ха, баабгай тэндэһээ мулта һүрэжэ, хадын хүндые уруудан харайба. Гэбэшье, шадалынь һалажа, холо ошохоёо болиһон хэбэртэй.

Ангуушад хара баабгайһаа һалахадаа байн байн ами орожо, ехэ ехээр шуухиралдан, «Зай, нүхэднай хаана гээшэб?» гэлдэжэ, нүгөөдэ хоёр ангуушадаа бэдэрхэеэ ошобо. Баанхиин Буда баабгайда гуяа хазуулһан газартаа ёоложо хэбтэбэ. Сагааланаа бэдэрхэдэнь, оройдоо олдожо үгэбэгүй. Тииһээр байтараа гэнтэ харан гэһээнь, Сагааланиинь дүрэнхэй хара нүүлэ доро ороод, үхэһэн амидышхань мэдэгдэхэгүй юумэ, оройдоо хүдэлэнгүй хэбтэбэ. Мүнхэ сухалаа хүрэжэ, Сагааланине нүүлэ дороһоонь ходоро татан абажа хаяад:

—Ши нихэдээ ямар хүн гээшэбши! Баабгайһаа тэрьедэжэ, барюулхашни, түбэг түй шэрэхэшни гээшэл! —гэжэ харааба, гэмэрбэ.

Нэгэ хэды болоод, хүүрэ далба татуулһан дэгэлтэй, һанги ната буушаһан хормойтой ангуушад абиртаһан Будаяа абаад, моридоо орхиһон газартаа ошожо, Буда Сагаалан хоёрынь гэмэр гутар гэлдэһээр гэртээ ябаа һэн.

Нүгөөдэ гурбаниинь һөөргөө бусажа, баабгайгаа мүшхэбэ ха. Тиигээд тэрэнээ бүтүү шэрэнги сооһоо оложо асараа һэн ха гэлсэдэг.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые ГДР-эй ажалшад һайшаана

БЕРЛИН, январиин 27. (ТАСС). Советскэ Союзай ба Германиин хоорондо дайнай байдалые зогсоохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые Германска Демократическа Республикын бүхы хүн зон һайшаана.

Мюхельын (Гале округ) 4500 горнягууд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ бэшэг эльгээжэ, Германитай дайнай байдалые зогсоохонойнь түлөө Советскэ Союзда баясхалан хүргөө.

Висмар городтохи «Матиас-Тезен-верфт» гэжэ судна бүтээлгын верфиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад өөһэдынгөө митинг дээрэ тус Указые нэгэн һаналаар һайшаагаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ баясхалан хүргэһэн олон тоото бэшэгүүд Советскэ Союзһаа Германска Демократическа Республикада байдаг посольстводо болон консульска түлөөлэлгын газарнуудта ГДР-эй хүн зонһоо ороно.

«Националь-цейтунг» гэжэ газетын мүнөөдэр мэдээсэһэнэй ёһоор, Германиин Национально-демократическа партиин Центральна правлени үсэгэлдэр Берлиндэ тусхай заседани хэжэ, СССР-эй Верховно Соведэй шиидхэбэрине һайшаагаа. Советскэ Союзай ба Германиин хоорондо дайнай байдалые зогсоолго Германие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ ба бүхы Германитай эбэй договор баталха хэрэгтэ туһалха байна. Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай энэ шэнэ алхам немецкэ бүхы арадай интересүүдтэ зохилдоно гэжэ Национально-демократическа партиин Центральна правлениин мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Венскэ хандалгада гар табюулха кампани Румынида эхилбэ

БУХАРЕСТ, январиин 28. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой шиидхэбэринүүдые зүбшэн хэлсэхын тулада эб найрамдалые хамгаалха Румынска комитедэй заседани январиин 26-да эндэ болоо. Заседани дээрэ академик Михаил Садовяну түрүүлэгшээр һуугаа.

Атомна дайн хадаа хэдэн миллион хүнүүдые хюдаха, промышленна ба культурна томо центрнүүдые, олон тоото городууд болон тосхонуудые усадхаха гэжэ үнэн сэдьхэлтэ хүн бүхэн һайнаар мэдэнэ. Баруун оронуудай арадууд шэнэ атомна дайнай аюулые зайсуулхые Советскэ Союз, мүн социализмын ба демократиин лагериин бусад оронууд шэнгеэр эрмэлзэхэ зэргэтэй гэжэ академик Константинеску Яш үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэһэн байна.

Германска милитаризмые һэргээлгэдэ ба атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой шиидхэбэринүүдые үгэ хэлэгшэд бултадаа нэгэн һаналаар һайшаагаа.

Дэлхэйн арадуудта венскэ хандалга доро гар табиха уряатайгаар румынска гражданинуудта комитет хандаһан байна.

Тингэжэ венскэ хандалгада гар табиха кампани Румынида эхилһэн байна.

Албаниин промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн

ТИРАНА, январиин 27. (ТАСС). Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Тиранада болобо. Предприятинуудай 1954 ондо хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд тухай промышленностиин ба шахтануудай министр Кочо Тоодоси элидхэл хээ. Оромнай үнгэрэгшэ жэлдэ 1953 онойхидо орходоо 9,3 процентээр ехэ промышленна продукциие бүтээн гаргаа гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Түсэбһөө гадуур ехэ хэмжээнэй керосин, бензин, битум болон бусад продукци бүтээн гаргажа, нефтяной промышленность илангаяа ехэ амжалта туйлаа. Зэдэй рудае малтан абаха түсэб үнгэрэгшэ жэлдэ 18,9 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ. Эдеэ хоолой олон зүйлэй продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, хүдөө ажахын хэдэ хэдэн зэр зэмсэгүүдые бүтээн гаргаха түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэгдээ.

МНР-эй госхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн

УЛАН-БАТОР, январиин 28. (ТАСС). «Үнэн» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, госхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Улан-Баторта болоо. Госхозуудай ажал-ябуулга тухай элидхэлые тус зүблөөн зүбшэн хэлсээ. Госхозуудай управлениин начальник Пурве элидхэл хэхэдээ, гүрэнэй ажахынуудай хүдэлмэриин амжалта ба дутуунууд тухай, тэрэшэлэн госхозуудые саашадань хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэмжээнүүд тухай хэлэһэн байна. [illegible] жэлэй турша соо госхозуудай малай тоо 3,5 дахин олон болоо. Советскэ хүдөө ажахын техникэ амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ. Тракторнуудай тоо 3,6 дахин, комбайнуудай — 4,8 дахин олон болоо гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

МНРП-гэй ба МНР-эй правительствын хүтэлбэрилэгшэд Дамба, Дугурсурун, Самбу, Ширендыб зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Хитадта түмэр зам барилга

ПЕКИН, январиин 27. (ТАСС). Арадай Хитадта түмэр зам барилгын үргэн программа бэелүүлэгдэнэ. Тяньшуй-Ланьчжоу, Чэнду-Чунцин, Мунаньгуань-Лайбин гэһэн шэнэ түмэр замууд ашаглалгада үгтөөд байна. Арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхи үе соо шэнээр баригдаһан түмэр замуудай утань хамта дээрээ 3.000 километр болоно.

«Гунженьжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадта түмэр замай барилгын хэмжээн 1955 ондо 1954 онойхитой сасуулбал 40 процентээр ехэ болохо байна. Саашадаа түмэр замай баригдаха 16 трасса дээрэ шэнжэлэлгын ба барилгын хүдэлмэри мүнөө хэгдэжэ байна. Мүнөө жэлдэ ниитэ дээрээ 1000 километртэ түмэр зам баригдаха юм. Мүнөө баригдажа байһан замуудай тоодо Цзинин-Эрлянь, Фынтай-Шачэн, Баоцзи-Чэнду гэһэн ба бусад түмэр замууд ороно. Янцзы мүрэн дээгүүр гараһан түмэр замай томо хүүргын барилга эхилээ.

МНР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1955 оной гүрэнэй түсэб

УЛАН-БАТОР, январиин 27. (ТАСС). МНР-эй арадай ажахые ба культурые хүгжөөхэ 1955 оной гүрэнэй түсэб тухай Монгол Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй ба Монголой арадай-революционно партиин (МНРП) Центральна Комитедэй тогтоолые «Үнэн» газетэ мүнөөдэр тунхаглаа.

Тогтоол соо иигэжэ заагдана. МНРП-гэй 12-дохи съездын директивэнүүдээр табигдаһан политическэ ба ажахын гол зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ үнгэрһэн 1954 ондо горьтой амжалта туйлагдаа. Хүдөө ажахын социалистическэ сектор бүри ехэ болоо, госхозуудта болон арадуудай үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ малай тоо толгой ниилээд олон болоо, тэдэнэй ашаг шэмэ үгэлгэнь дээшэлээ. Гүрэнэй ба кооперативна промышленностиин валовой продукциин хэмжээн багсаамжын мэдээгээр 1953 онойхитой сасуулбал 93 процентээр ехэ болоо. Хүн зоной юумэ худалдан абаха шадабарие дээшэлүүлхын тулада парти ба правительствын хэмжээнүүдые абаһанай ашаар розничо эд бараанай эрьесэ 9,8 процентээр нэмээ.

Хүдөө ажахын, хамагай түрүүндэ малажалай талаар, промышленностиин, транспортын, хэлхеэ холбооной, эд бараанай эрьесын, бэлэдхэлэй, элүүрые хамгаалгын, капиталовложениин талаар 1955 ондо табигдажа байһан зорилгонууд Министрнүүдэй Соведэй ба МНРП-гэй ЦК-гэй тогтоол соо тодорхойгоор найруулагдаһан байна.

Болгариин арадай ажахые хүгжөөхэ 1954 оной түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд

СОФИ, январиин 27. (ТАСС). Арадай ажахые хүгжөөхэ 1954 оной түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд тухай Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл мүнөөдэр тунхаглагдаа.

Мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Валовой продукци бүтээн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые промышленность 101,7 процент дүүргээ.

Промышленностиин валовой продукци 1954 ондо 1953 онойхитой сасуулбал 8,7 процентээр нэмээ. 1954 ондо 1953 онойхитой сасуулбал электроэнерги үйлэдбэрилгэ 11 процентээр, шулуу нүүрһэ малтан абалга—7 процентээр, шэрэм хайлуулга—17 процентээр, станогуудые бүтээлгэ—35 процентээр, двигательнүүдые—8 процентээр нэмэһэн байна. Эдеэ хоолой продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ниилээд ехээр нэмээ.

Голландска коммунистическэ партиин ЦК-гэй пленум

ГААГА, январиин 27. (ТАСС). «Де Ваархейд» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, голландска коммунистическэ партиин ЦК-гэй заседани һаяхан боложо, апрелиин 9—11-дэ зарлагдахаар хараалагдаһан партиин 17-дохи съездэ бэлэдхэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ.

Боннско бундестагай ниитэгерманска асуудалай талаар комисси Саар тухай хэлсээе буруушааба

БЕРЛИН, январиин 27. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, баруунгерманска бундестагай ниитэгерманска асуудалай талаар комисси үгэсэлдэр болоһон заседани дээрэ Саар тухай хэлсээе буруушаагаа. Энэ хэлсээе буруушаажа 11 депутат голосовалһан байна. Тэдэнэй тоодо правительствын политикые буруушаадаг депутадуудһаа гадна, ХДС партиһаа нэгэ депутат, «Ниитэгерманска блогһоо» нэгэ депутат оролсоно. Саарска хэлсээе баталхын түлөө ХДС партиһаа комиссиин гэшүүд болоһон 11 депутат голосовалһан байна. Правительственна коалициин бусад партинуудһаа комиссиин гэшүүд болоһон депутадууд һаналаа баряа.

Хэрбээ зүбшөөжэ ба буруушаажа адли тоотой голосуудай үгтөө һаань, бундестагтахи гуримай ёһоор, хуулиин проект буруушаагдаһанда тоологдодог юм гэжэ АДН агентство заана.

Шэнэ Зеландиин гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгэ

ЛОНДОН, январиин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Веллингтонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Шэнэ Зеландиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Магдональд иигэжэ мэдүүлээ. Тайванда хамаатай событинуудта Шэнэ Зеландиие хамааралсуулжа болохо байһан ямаршье уялгые бэедээ даажа абахаяа Шэнэ Зеландиин правительство хүсэнэгүй.

Дальна Востогто американска сэрэгэй демонстраци болоно

НЬЮ-ЙОРК, январиин 27. (ТАСС). Дальна Востогто түгшүүдые [illegible] эрмэлзэн хитад арал эрье шадар Тайваньска хоолойн уһан дээрэ сэрэгэй ехэ демонстраци үнгэргэлгые американска правительствын эмхидхэжэ байһыень американска ба английска телеграфна агентствонуудай олон тоото мэдээсэлнүүд гэршэлнэ.

Американска правительство хадаа Хитадай зүүн эрьеын уһанда январиин 23-да ерэжэ ороһон американска 7-дохи флодой корабльнуудһаа (тэрэ тоодо 4 авианосец, 3 крейсер ба 10 эсминец) гадна США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй далайн-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй подразделенинүүдые Тайвань шадар эльгээжэ байна. Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор гурбан хүндэ крейсер, наймаи эсминец февралиин 8-да Лос-Анжелосһоо гаража Дальна Востогто ерэхэ байна. Корреспондентын зааһанай ёһоор эдэ судианууд Тайваньска хоолэй шадар байдаг американска 7-дохи флодой мэдэлдэ үгтэхэ юм.

Американска 4 эсминец мүнөөдэр Сингапурска гаваньһаа «гэнтэ гаража ошоо» гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Сингапурһаа дамжуулһан мэдээсэл соо заагдана. «Формоза шадар байдаг американска 7-дохи флодтой ниилэхын тулада эдэ эсминецүүд гэнтэ гаража ошоо ёһотой» гэжэ корреспондент заана.

Ассошиэйтед Пресс агентствын токийска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор американска агаарай-сэрэгэй томо соединенинүүд энэ район тээшэ эльгээгдэнэ. Америкэһээ Дальна Востогто байдаг агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй командованиин мэдүүлгын ёһоор Окиновада байдаг истребительнүүд-бомбардировщигуудай 18-дахи полк, Филиппиндэ байдаг истребительнүүдэй 44-дэхи эскадрили Тайвань аралда эльгээгдэһэн байна. Гадна «Дальневосточно авиациин бусад подразделенинүүд түрүү зэргэдэ байһан базануудта эльтээгдэхэ байна гэжэ Америкэһээ Дальна Востогто байдаг американска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй командалагша генерал Патридж мэдүүлээ.

Тайвань арал дээрэ американска генералнууд ерэжэл байдаг. Рейтер агентствын тайбэйскэ корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор американска 5-дахи авиасоединениин командалагша генерал-лейтенант Рамэй, тэрэнэй орлогшо бригадна генерал Грант Токиоһоо Тайваньда ошоһон байна. Америкэһээ Дальна Востогто байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командалагша генерал Хэлл үглөөдэр Тайбэй ошохоёо байна гэжэ мүн лэ заагдана.

Уранзурагай нүүдэл выставкэ Баунт гараба

Бурят-Монголой уранзурагуудай музей ба уранзураашадай союз 1955 оной туршада хүдөөгэй ажалшадта харуулха зорилгоор уранзурагай нүүдэл выставкэ эмхидхэбэ.

Энэ выставкын 5 таһаг 126 элдэб зурагуудһаа бүридхэгдэнхэй.

Ородой классическа уранзураг гэжэ таһагта ородой мэдээжэ уранзураашад И. Е. Репинэй «Запорожецууд турецкэ султанда бэшэг бэшэжэ байна», В. И. Суриковай «Боярина Морозова» И. И. Шишкинэй «Үглөөгүүр нарһата тужа соо», И. Левитанай «Алтан намар» гэжэ ба бусад зурагууд бии.

Советскэ уранзураашадай зурагууд Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үе ба дайнай удаадахи жэлнүүд гэһэн таһагууд болгогдон харуулагдана.

Мүн Хитадай Арадай Республикын һалбаран хүгжэжэ байһые эли тодоор харуулһан хитад уранзураашадай хүдэлмэринүүд выставкэдэ табигдаха юм.

Бурят-Монголой уранзураашадай зурагууд амяараа таһаг болгогдон табигдаха. Ц. С. Сампиловай, Г. Е. Павловай, А. И. Тиминэй, Р. С. Мэрдыгеевэй, А. А. Окладниковай, Е. И. Неволинагай ба бусад уранзураашадай зурагуудые манай республикын хүн зон хараха байна.

Һаяхан энэ нүүдэл выставкэ Баунтын аймаг гараба. Выставкэ томо томо тосхонуудта зогсожо, холын хойто аймагуудай ажалшадта зурагуудые харуулха юм.

Нүүдэл выставкэтэй ябалсаһан экскурсоводууд «Бурят-Монголой уранзурагай искусствын хүгжэлтэ» гэһэн темээр лекци уншаха, ородой классическа ба советскэ реалистическэ уранзурагай искусство гэһэн темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ байна.

С. Балдаев.

„Порт-Артур" гэжэ зүжэг түрүүшынхеэ табигдаба

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан гүрэнэй Бурят-Монголой ород драмын театрын коллектив А. Степановай ба И. Поповой «Порт-Артур» гэжэ пьесые зүжэг болгожо найруулан табиба.

А. Степанов драматург И. Поповтой хамта «Порт-Артур» гэжэ романаа пьесэ болгон бэшэхэ зуураа, Потр-Артурые хамгаалагшадай хэды баатарлигаар тэмсэбэшье, хаанта засагай үмхирэн муудажа байһан дээрэһээ тэрэ үеын Россин бузар муухайгаар диилдэһые хурсаар харуулаа.

Зүжэгэй гол рольнуудые: адмирал Макаров—БМАССР-эй габьяата артист В. А. Закатов, генерал Кондратенко — артист П. В. Иовлев, прапорщик Звонарев— Б. Т. Красиков, Варя—БМАССР-эй габьяата артистка М. И. Лермо, квантунска армиин командалагша Стессель—БМАССР-эй габьяата артист П. Р. Гофман ба бусад наадана.

Театрын главна режиссер Б. М. Ратов пьесые зүжэг болгон найруулаа, сценыень БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, уранзурааша Н. А. Быстров гоёон шэмэглээ.

В. Шитиковэй фото-текст.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ АРБАН ДОЛООДОХИ СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет болбол ажалшадай депутадуудай Городской Соведэй арбан долоодохи сесси (IV зарлалай) 1955 оной январиин 31-нэй понедельнигтэ, үдэшын 7 часта ород драмын театрын байшан соо (Ленинэй үйлсэ, № 46) болохо гэжэ Городской Соведэй депутадуудта дуулгана.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет.

Редакторай орлогшо
О. Г. ГОМБОЕВА.

Гүрэнэй урьһаламжануудаар 1955 ондо үнгэргэгдэхэ шүүбэритэ тиражуудай, мүн үныень түлэхэ тиражуудай ТҮСЭБ

Тиражуудай болохо үдэр	Урьһаламжануудай нэрэ	Городуудай нэрэ
Январиин 23-да	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Хоёрдохи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 15-дахи тираж	Великие Луки городто
Январиин 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 43-дахи тираж	Ташкент городто
Февралиин 27-до	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Гурбадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 13-дахи тираж	Брянск городто
Мартын 13-да	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Дүрбэдэхи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 11-дэхи тираж	Черкассы городто
Мартын 20-до	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1953 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 3-дахи тираж	Кустанай городто
Мартын 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 44-дэхи тираж	Москва городто
Апрелиин 24-дэ	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 9-дэхи тираж	Сталино городто
Майн 8-да	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1951 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 7-дохи тираж	Липецк городто
Майн 22-то	1948 ондо гаргагдаһан Гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 15-дахи тираж	Хмельницкий городто
Майн 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 45-дахи тираж	Новосибирск городто
Июниин 12-то	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1952 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 5-дахи тираж	Саранск городто
Июлиин 24-дэ	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Хоёрдохи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 16-дахи тираж	Кривой Рог городто
Июлиин 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 46-дахи тираж	Днепропетровск городто
Августын 7-до	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1954 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 1-дэхи тираж	Москва городто
Августын 14-дэ	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1953 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 4-дэхи тираж	Киров городто
Августын 21-дэ	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Гурбадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 14-дэхи тираж	Витебск городто
Сентябриин 4-дэ	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Дүрбэдэхи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 12-дохи тираж	Махачкала городто
Сентябриин 18—19-дэ.	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй 10-дахи, үныень түлэхэ 1-дэхи тиражууд	Смоленск городто
Сентябриин 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 47-дохи гол, 8-дахи нэмэлтэ тиражууд	Москва городто
Октябриин 9-дэ	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1951 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 8-дахи тираж	Мичуринск городто
Октябриин 23-да	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Хоёрдохи урьһаламжын үныень түлэхэ 4-дэхи тираж	Москва городто
Ноябриин 13-да	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Гурбадахи урьһаламжын үныень түлэхэ 3-дахи тираж	Москва городто
Ноябриин 20-до	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1954 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 2-дохи тираж	Арзамас городто
Ноябриин 30-да	Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 48-дахи тираж	Ленинград городто
Декабриин 11-дэ	СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Дүрбэдэхи урьһаламжын үныень түлэхэ 2-дохи тираж	Москва городто
Декабриин 18, 19—20-до	1948 ондо гаргагдаһан Гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй 16-дахи, үныень түлэхэ 4-дэхи тиражууд	Белгород городто
Декабриин 25-да	СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1952 ондо гаргагдаһан) Гүрэнэй урьһаламжын шүүбэринүүдэй 6-дахи тираж	Чимкент городто

ЭНЭЭНИИЕ АБАЖА ХАДАГАЛАГТЫ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 31-48, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00365. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 51.